

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

12. Regulares in suis Ecclesijs publicent, & seruent censuras & interdicta emanata, nedum à Sede Apost. sed promulgata etiam mandare Episcopo.
Dies festi præcepti ab Episcopo per Regulares etiam ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

curam personarum secularium monasterijs, seu domibus Regularibus, aut quibusvis alijs Ecclesijs, vel beneficijs, suo Regularibus, siue secularibus incumbentem exercere, sine alias Ecclesiastica Sacramenta, aut unum ex illis ministrant preiudicium Episcopi licentia, & approbatione, siue quoquo modo in dicta cura exercitio, aut in eorumdem Sacramentorum, vel alicuius ex illis administratione de facto absque ulla auctoritate se ingerant, in his, qua eiusmodi curam, seu administrationem concernunt, omnino de iurisdictioni, visitationi, & correctioni diocesani Episcopi tanquam Sedis Apostolicae delegati plene in omnibus subijciantur. Hæc enus dicta constitutio.

Super qua sacra Cardinalium Concilij Trident. interpretum Congregatio inter aliquas declarationes S. D. N. Urbani VIII. approbante, quas originales, & authenticas, & deinde in Typographia R. Camerae Apostolicae impressas vidi de anno 1623. censuit.

19. Eam nequaquam subicere Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit. Episcoporum iurisdictioni in his, que Sacramentorum administrationem concernunt, nisi cum in Sacramentis personis secularibus administrandis, idem Regulares delinquant.

20. Episcopis non licere in vim eiusdem constitutionis visitare Altitaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum secularium nec loca, ubi in eisdem Ecclesijs asseruatur sanctissimum Eucl. arista Sacramentum, vel ubi confessiones personarum secularium audiuntur.

In vim illius constitutionis non posse Episcopos Regularibus prescribere, ut certis tantum in locis, aut temporibus, aut certarum personarum confessiones audiant, vel alias illorum privilegia in Sacramentis ad ministrandis restringere, aut moderari, quod si aliunde Episcopis huiusmodi facultas competat, illam non fuisse ab eadem constitutione sublata. post primam huius operis impressionem refert Tamburini. d. tom. 3. dist. 5. quest. 11. num. 46.

21. Et correctioni Episcopi. Regularem tamen delinquentem extra Sacramentorum administrationem, & curam animarum, non ab Episcopo, sed a suis superioribus puniri, refertur decretum Galet. in margarita casuum conscientie, verb. Parochus 3. Aloy. Ricc. d. resolut. 513. num. 2. & resolut. 522.

22. Nec ibi aliqui etiam ad nutum, &c. Quod ita ad Episcopum pertinet hæc potestas visitandi monasteria tam Regularia, quam secularia circa ipsorum curam, & Sacramentorum administrationem, ut nulli, etiam ad nutum amouibiles, possint deputari nisi de Episcoporum ordinariorum consensu, & prauo per eum, & eius Vicarium, & examinatores synodales, examine, refert Franc. Leo in thesuro fori Eccles. part. 1. capitulo 8. numero 20. ubi subdit, quod Clemens VIII. mandauit ita seruari hoc decretum, excipiendum aliqua monasteria, & capita Ordinum, non obstante constitutione Pij V. qua voluit, ut in omnibus Ecclesijs Parochialibus, in quibus cura animarum, etiam laicorum exercetur, habeant Ordinarij facultatem eius Ecclesias, & personas visitandi, ac corrigendi.

Episcopum quoscunque Canonicos, & Dignitates, ac alios clericos exemptos, & non exemptos ad curam animarum exercendam constitutos quoad inhabilitatem, non obstantem quocunque privilegio, aut consuetudine in contrarium, examinare, & visitare posse, consulit Nauarr. consil. 2. de tempor. ordin. in antiq. alijs consil. 8. de privileg. in nouis. Sayr in floribus deciss. sub illo tit. de tempor. Ordin. deciss. 5. Ego ipse d. alleg. 74. num. 19.

24. Curam animarum exercentes, siue seculares, siue Regulares sine, poni debent ad arbitrium superiorum ipsorum Regularium, non autem ad arbitrium Episcoporum, nisi quod examinari, & approbari prius ab eo debent, antequam ponantur, decretum asserunt Piafec. dicto part. 2. cap. 3. num. 46. pag. 182. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. §. 3. num. 34.

25. Facultas ex hoc decreto data Ordinarijs visitandi personas exercentes curam animarum in monasterijs virorum, aut mulierum, intelligitur data cumulatue, non autem priuatiue ad eam, que competit Abbati, & alijs Superioribus Regularibus. Ita Rota in Pificien. iurisdictionis 15. Iunij 1590. coram Plato, & in eadem 20. Octobris 1593. coram Penia.

26. Si capella, in qua exercetur cura animarum, existat intra monasterium, tunc in visitandi datam Ordinario in hoc cap. intelligitur solum respectu personarum exercentium curam animarum in capella, non autem, quod possit visitare ipsam capellam, Rota in d. Pificien. coram Plato, & in Ciuiraten. visitationis 1. Februarij 1594. coram Cardin. Seraph.

27. Hoc decretum non habet locum in monasterijs, in quibus Abbates habent vtramque iurisdictionem, Episcopalem, & temporalem in Parochos, Rot. in Marsicana iurisdictionis 27. Iunij 1587. coram Robusterio, & in eadem 23. Octobris 1589. coram Comitulo, & in Legionen. sancti Facundi 19. Martij 1590. coram Cardin. Pampalio seniore, & in nullius 11. Februarij 1594. coram eodem.

28. Iurisdictioni, de qua in hoc decreto, in personas exercentes curam animarum, & administrationem Sacramentorum, competit etiam Ordinatio inferiori habenti iurisdictionem quasi Episcopalem, Rot. in Pificien. iurisdictionis 16. Octobris 1580. & 5. Maj 1589. coram Gispio, & in eadem 20. Octobris 1593. coram Penia, & 15. Iunij 1590. coram Plato.

29. Aut eius Vicarium faciendo. Vide Sbroz. de offic. Vicar. lib. 2. quest. 111. num. 9. & 10. Refert Stephan. Daluin. d. c. 14. num. 2. sacra Congregat. censuisse quod nominatio, seu electio Vicarij spectat ad Abbatem siue Rectorem, vtique primatum, approbatio ad Episcopum, de cuius consensu Vicarius amouibilis est deputandus ad nutum; potest amoueri ab Abbatibus & Rectoribus, non autem ab Episcopo, nisi ex causa legitima atque approbata, preterquam, etiam si perpetuus esset, priuari posset.

In quibus Abbates, &c. Vide Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarre lib. 1. tit. 6. l. 5. §. 2. num. 91. quem refero Ego ipse d. allegat. 74. num. 12. in fine.

Regulares in suis Ecclesijs publicent, & seruent censuras & interdicia emanata nedum à Sede Apostolica, sed promulgata etiam mandante Episcopo. Dies festi præcepti ab Episcopo per Regulares etiam seruentur.

C A P V T X I I.

- 1 Doctores de materia prima partis huius cap. agētes.
- 2 Privilegia iure communis concessa Regularibus celebrandi tempore interditi an sint reuocata per hoc decretum.
- 3 Festos dies, quos in sua diocesi Episcopus seruandos præcepit, Regulares quoque seruare tenentur.
- 4 Regularium ritus festis diebus semper permanere

- debet quoad Missas celebrandas.
- 5 Regulares non prohibentur dies festos & ieiunia in suis Ecclesijs annunciare.
- 6 Episcopus non potest compellere Regulares exercentes curam animarum in eorum monasterijs ad interessendum diuinis in diebus sanctorum Protectorum.

7 Regulares per Episcopum compelli possunt censuris ad observantiam festorum per illum, cum approbatione populi indictorum.

8 Sed quoad octavam non possunt.

9 Iudices laici possunt penas imponere contra non observantes dies festos.

Censuræ, & interdicta, nedum à Sede Apostolica emanata, sed etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesijs publicentur, atque feruentur. *a* Dies etiam festi, quos in diœcesi sua seruandos idem Episcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam regularibus, feruentur.

1. **V**ide Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 15. num. 62. Henric. in summ. lib. 13. cap. 42. §. 3. in fin. Fr. Emman. in addit. ad Bullam Cruciatæ fol. mibi 29. Fr. Ioan. à Cruce de stat. Relig. lib. 2. cap. 7. dub. 2. Franc. Leo in thesaur. fori Ecclesiast. part. 1. cap. 8. num. 19. Piafec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 47. vers. censuras, Vgolin. de offic. Episcop. cap. 20. §. 3. num. 3. Campan. in diuers. iuris Canon. rubr. 12. cap. 13. nu. 114. cum segg. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 2. 10. vers. quinto. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiastico tract. 11. cap. 12. quæst. 23. supposit. 2. & 3. Erasim. à Cochier de iurisdic. Ordin. in exempt. part. 2. quæst. 45. num. 46. Laurent. de Perinis in constitut. sui Ordinis minimor. tom. 1. constitut. 26. Leonis X. num. 33. cum sequentibus, Hieronym. Venero, y Leyua de examine Episcop. lib. 6. cap. 8. num. 13. cum segg. Laurent. de Franchis de controuers. inter Episcop. & Regular. quæst. 6. vers. quinto fallit, & quæst. 10. resoluit quod si Regularis sit excommunicatus à iure, potest Episcopus mandare ipsum denuntiare publicè vt euitetur. Sanch. in consil. moralibus tom. 2. lib. 6. cap. 9. dub. 3. num. 10. late Tamburin. de iure. Abbatum tom. 3. disput. 5. q. 11. num. 53. metipsum de offic. & potest. Episcopi part. 3. allegat. 105. num. 43.

Non posse Episcopum denuntiare Regulares incidisse in excommunicationem à iure, vel Apostolicis Constitutionibus infictam resoluunt Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori Eccles. cap. 42. num. 25. Nauarr. in lucerna Regularium, verb. interdictum num. 2.

2. **V**trum autem priuilegia Regularibus concessa in cap. eum & plantare, §. quod si Templarij, & in cap. vt priuilegia, de priuileg. & in cap. vltim. eod. tit. in 6. & in cap. alma mater, de sentent. excomm. eod. lib. & alibi ad celebrandum tempore interdicti, & admittendos laicos ad Diuina eodem tempore, sint reuocata per hoc decretum, & aliud infra cap. 22.

Affirmatiuam partem constanter tuetur Nauarr. in man. cap. 27. num. 190. & latius cons. 7. de priuileg. in nouis, cuius sententiam verissimam esse contendit Nicol. Garc. de benef. part. 3. cap. 2. ex num. 278. & consultos ab Episcopo Abulensi Illustrissimos Cardinales Concilij Trident. interpretes, ita respondisse testis est ipse Garc. ad tract. de benef. part. 5. cap. 8. num. 87. vers. ad 8. idem asserit Armendar. in addit. ad recep. legum Nauarræ lib. 2. tit. 18. l. 7. de Relig. num. 73. quem refero Ego ipse de officio, & potest. Episcopi part. 3. allegat. 105. num. 44.

Contra Henric. in summ. lib. 13. cap. 48. §. 1. Fr. Emman. in Bullam Cruciatæ §. 5. num. 15. & in addit. num. 13. & 35. & quæst. regular. tom. 2. quæst. 112. art. 1. Sayr. de censur. lib. 5. cap. 13. num. 24. & 25. Fr. Ioan. à Cruce de cap. 7. dub. 2. conclus. 2. Bonacin. de censur. extra Bull. Cornu disput. 2. quæst. 8. part. 14. num. 11. Fr. Ludouic. Miranda in Man. Pralat. tom. 2. quæst. 37. art. 12. Homobon. de Bonis de quæst. 25. resol. 1. existimantes specialia Regularium priuilegia, vt pro suis festis, vel alijs certis diebus non feruent interdicta, Tridentino huiusmodi decreto non esse reuocata.

a Dies etiam festi, &c.] Dies festos, quos in sua diœcesi Episcopus seruandos præceperit, Regulares quoque seruire tenent per hunc tax. tradunt Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 15. num. 63. Fr. Emman. quæst. regul. tom. 2. quæst. 70. art. 1. & 2. & quæst. 108. art. 2. in fine, Piafec. in praxi Episcop. part. 2. cap. 3. num. 47. vers. dies festos Aloyf. Ricc. in praxi aurea, resol. 2. 10. vers. sexto, Vgolin. de offic. Episcopi, capitul. 20.

§. 3. num. 1. Campan. in diuers. iuris canon. rubr. 12. cap. 15. ex num. 91. Erasim. à Cochier de iurisdic. Ordinarij in exemptos, part. 2. quæstiones 45. numer. 55. Laurent. de Perinis in constit. sui Ordinis Minimor. tom. 1. constit. 28. Leonis X. à numero 2. Marcel. Vulpe in praxi iud. fori Eccles. capitul. 42. numero 10. Laurent. de Franchis in controuers. inter Episcop. & Regular. quæstione 6. vers. sexto fallit, Nouar. in lucerna Regular. verb. festis dies, Trullench in exposit. Decalogi libro 3. capitul. 1. dub. 2. numero 12. nouissime Tamburin. de iure Abbatum tom. 3. disputatione 15. quæstione 11. numero 54. Sed aduertit Sel. in selectis. canon. cap. 17. num. 8. hoc decretum non tribuere Episcopis maiorem facultatem dies festos indicendi, quam habeant à iure communi, & refert ita decum sub die 15. Decembris 1629.

Decretum huius cap. ita intelligendum esse, vt Regularium ritus illis semper permaneant quoad Missas celebrandas, & cetera diuina Officia, tam publicè, quam priuatim ab ipsis Regularibus in eorum Ecclesijs perfoluenda, nec circa hæc ab Episcopis quomodo quicquam in contrarium eisdem Regularibus præcipi posse, quod si de facto præceperit, Regulares nequiquam ipsis Episcopis obedire tenent, verum quoad conciones, & lectiones, quas iidem Regulares ad populum habuerint, debere se conformare Euangelij, & Epistolis, quibus clerus secularis vitur illi diebus festis, referunt decum Quarant. in summa Bullarij, verb. priuilegia Regularium, Piafec. citato loco, Vgolin. de officio Episcopi, cap. 20. §. 3. num. 2. Laurent. de Perinis de constitut. 28. Leonis X. num. 2. Ego ipse de allegat. 105. num. 34. & 35. Tamburin. de iure. Abbatum tom. 3. disput. 15. quæst. 11. sub num. 54.

Regulares non prohibent dies festos, & icinia in suis Ecclesijs annuntiare per sacram Concilij Congregationem sub die 2. Julij 1620. decum refert Laurent. de Perinis in constitut. sui Ordinis Minimorum, tom. 2. constitut. 7. Pij V. num. 13. vers. ad primum, pag. 193. Tamburin. de iure. Abbatum tom. 3. disput. 15. quæst. 11. num. 54. in fine.

Episcopus non potest compellere Regulares exercentes curam animarum in eorum monasterijs, vel alijs eisdem vnitis ad interessendum officijs diuinis diebus Sanctorum Protectorum ciuitatis in Ecclesia Cathedrali, ita Sel. in selectis canon. cap. 2. num. 3. vbi refert decum sub die 5. Decembris 1626.

Regulares per Episcopum compelli possunt censuris ad observantiam festorum per illum cum approbatione populi indictorum, Sel. dict. cap. 2. numero 11. vbi testatur ita resolutum in Hostunen. 31. Julij 1627.

Regulares quoad festum possunt cogi ad eius obseruationem, sed quoad octauam non possunt, at seruanda sunt rubrica Breuiarij & decreta nouissima S. Congregat. Rituum, Aldan. in compend. canon. resolut. lib. 1. tit. 31. num. 10. vbi dicit sic decum fuisse sub die 21. Julij 1629.

Iudices laici possunt penas imponere contra non observantes dies festos, verum si Episcopus dederit licentiam alicui laboranti in die festo, non possunt propterea dicti iudices laici illum punire vt transgressorem festorum, stante licentia obtenta ab Episcopo, Aldan. de iur. 31. num. 15. vbi ait sic fuisse resolutum sub die 9. Nouembris 1619.